

**Рішення щодо присудження
ступеня доктора філософії**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.601.114 Івано-Франківський національний медичний університет, МОЗ України, м. Івано-Франківськ, прийняла рішення щодо присудження ступеня доктора філософії 22 «Охорона здоров'я»

на підставі прилюдного захисту дисертації «Клініко-патоморфологічні особливості пошкодження печінки при коронавірусній хворобі (COVID-19), цукровому діабеті 2 типу та при їх поєднанні» за спеціальністю 222 «Медицина»

«01» липня 2026 року

Здобувач Лаб'як Ірина Геннадіївна,

1985 року народження,

громадянка України

освіта вища: у 2008 році закінчила ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет».

Здобувачка кафедри патологічної анатомії Івано-Франківського національного медичного університету з 01.09.2021 р. по 31.08.2026 р. (наказ № 1049-д від 31.08.2021 р.).

Працює: на посаді асистента кафедри патологічної анатомії із 2019 року по теперішній час.

Дисертація виконана в Івано-Франківському національному медичному університеті, МОЗ України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Кіндратів Ельвіра Олександрівна, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри патологічної анатомії Івано-Франківського національного медичного університету, МОЗ України, м. Івано-Франківськ.

За темою дисертації опубліковано 14 наукових праць: 5 статей у фахових наукових виданнях рекомендованих ДАК України, і 9 тез у матеріалах вітчизняних науково-практичних конференціях та конгресі з міжнародною участю, у тому числі:

1. Лаб'як ІГ, Кіндратів ЕО. Патоморфологічні особливості пошкоджень печінки у пацієнтів з коронавірусною хворобою, цукровим діабетом 2 типу та при їх коморбідності. Морфологія. 2025;19(2):29-36. DOI: <https://doi.org/10.26641/1997-9665.2025.2.29-36>.

2. Лаб'як ІГ, Кіндратів ЕО. Взаємозв'язок біохімічних показників цитолізу та холестазу із морфологічними змінами печінки у пацієнтів із COVID-19, цукровим діабетом 2 типу та під час їх поєднання. Art of Medicine. 2025;35(3):39-45. DOI: <https://doi.org/10.21802/artm.2025.3.35.39>.

3. Лаб'як ІГ, Кіндратів ЕО. Клініко-патологоанатомічний аналіз летальних випадків COVID-19, цукровому діабеті 2 типу та при їх поєднанні. Буковинський медичний вісник. 2025;29(3):10-6. DOI: <https://doi.org/10.24061/2413-0737.29.3.115.2025.2>.

4. Лаб'як ІГ, Кіндратів ЕО. Морфологічні та біохімічні особливості запальної інфільтрації печінки при COVID-19, цукровому діабеті 2 типу та їх коморбідності. Прикарпатський вісник наукового товариства імені Шевченка. Пульс. 2025;80(24):16-27. DOI: [https://doi.org/10.21802/2304-7437-2025-24\(80\)-16-27](https://doi.org/10.21802/2304-7437-2025-24(80)-16-27).

5. Лаб'як ІГ, Кіндратів ЕО, Гурик ЗЯ, Фофанова ОЮ. Характеристика біохімічних та коагуляційних показників у пацієнтів із летальним перебігом COVID-19, цукрового діабету 2-го типу та їх коморбідності. Буковинський медичний вісник. 2026;30(1):69-77. DOI: <https://doi.org/10.24061/2413-0737.30.1.117.2026.11>.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці.

Голова спеціалізованої вченої ради:

ЖУРАКІВСЬКА Оксана Ярославівна – доктор медичних наук, професор, професор кафедри анатомії людини Івано-Франківського національного медичного університету, МОЗ України, м. Івано-Франківськ.

Дала позитивну оцінку роботи без зауважень із запитаннями.

1. Чи існують специфічні морфологічні ознаки ураження печінки при COVID-19, та як Ви інтерпретуєте виявлені при електронно-мікроскопічному дослідженні вірусоподібні структури в гепатоцитах у контексті сучасних літературних даних?

Офіційні опоненти:

1. МАЄВСЬКИЙ Олександр Євгенійович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри технологій медичної діагностики та лікування Навчально-наукового центру «Інституту біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ.

Дав позитивну оцінку роботи з зауваженнями та запитаннями.

Зауваження:

1. У роботі подекуди спостерігається певна термінологічна варіабельність (зокрема у використанні понять «середнє значення» та «медіана» при описі результатів), що не впливає на зміст отриманих результатів.

2. Опис морфологічних змін у окремих фрагментах роботи є надмірно деталізованим, що, з одного боку, підкреслює глибину проведеного аналізу, проте з іншого – дещо ускладнює сприйняття тексту.

3. У дисертаційній роботі некроз гепатоцитів, як і ряд інших морфологічних змін, оцінювався переважно за принципом «наявність/відсутність», що є цілком прийнятним для клініко-морфологічних досліджень порівняльного характеру. Водночас, використання методів кількісної морфометрії (зокрема визначення площі ураження або відсоткового співвідношення змін) могло б додатково підвищити об'єктивізацію отриманих результатів та деталізувати міжгрупові відмінності. Разом із тим, відсутність морфометричного аналізу не знижує достовірності висновків, оскільки поставлені завдання дослідження були досягнуті в межах обраного дизайну.

Запитання:

1. Чим обґрунтовано вибір якісного підходу до оцінки морфологічних змін?

2. Які критерії були визначальними при віднесенні до морфологічних фенотипів? Чи можливе їх перекриття?

3. Як пояснити відсутність статистично значущих змін коагулограми при наявності морфологічних порушень мікроциркуляції?

2. ГИЧКА Сергій Григорович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри патологічної анатомії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, м. Київ.

Дав позитивну оцінку роботи з зауваженнями та запитаннями.

Зауваження:

1. У роботі зустрічаються окремі стилістичні повтори, зокрема при описі результатів у різних розділах (біохімічних та морфологічних), що частково пов'язано з необхідністю порівняльного аналізу.

2. Графічне представлення результатів є інформативним, проте у деяких випадках доцільнішою була б їх уніфікація щодо підписів них, зокрема щодо використання скорочень та позначень, що покращило б загальне візуальне сприйняття роботи.

Запитання:

1. Які морфологічні критерії дозволяли верифікувати мікротромбози в синусоїдах печінки?

2. Наскільки репрезентативними були досліджувані зразки печінки з огляду на можливу неоднорідність ураження?

3. Чи спостерігалися ознаки регенераторних процесів у печінці, і як вони інтерпретувалися?

Рецензенти:

ПОПОВИЧ Юрій Іларіонович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фармакології Івано-Франківського національного медичного університету, МОЗ України, м. Івано-Франківськ.

Дав позитивну оцінку роботи з зауваженнями та запитаннями.

Зауваження:

1. При повторному посиланні на рисунок потрібно вживати слово див. стор. 116 (рис. 5.28), стор. 120, абзац 3 див. рис. 5.32; стор. 122, див. рис. 5.35 (двічі); стор. 124, рис. 5.37 і інші.

2. Стор. 122, 123, 124, 125 рис. 5.35, 5.36, 5.37, 5.38 на малюнках відсутні позначки 5 і 3 (частинки віріона, натомість є зірочки).

3. Стор. 152 - перші три абзаци повторюють інформацію, яка представлена в інших розділах. Фактично аналіз розпочався з абзацу 6 від місця зазначеного стрілочкою у тексті.

Запитання:

1. Як Ви можете пояснити виявлену тенденцію до підвищеного тромбоутворення у чоловіків при поєднанні Covid 19 та ЦД 2 типу, тоді як у жінок вона більш характерна для ізольованого ЦД 2 типу.

2. Описуючи електронно-мікроскопічні зміни Ви вказуєте на появу деструктивно змінених мітохондрій. Як Ви ідентифікували такі органели?

3. Які саме гістохімічні методи Ви застосовували у Вашій роботі? На стор. 57 Ви пишете, що гістохімічні методи проводили на базі патогістологічної лабораторії патанатомічного відділення КНП «ОКЛ»?

МІСЬКІВ Василь Андрійович – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри анатомії людини Івано-Франківського національного медичного університету, МОЗ України, м. Івано-Франківськ.

Дав позитивну оцінку роботи з зауваженнями та запитаннями.

Зауваження:

1. У тексті дисертації зустрічаються окремі граматичні та стилістичні помилки.

2. Не дотримано єдиного підходу до пунктуаційного оформлення рисунків після слова «забарвлення».

3. На рисунку 5.9 наявна позначка, яка не відображена в підписі під ним.

Запитання:

1. Чи не вважаєте Ви, що виявлені відмінності рівня гематокриту у коморбідній групі можуть бути зумовлені не стільки змінами еритропоезу,

скільки варіаціями об'ємного статусу пацієнтів – зокрема дегідратацією (у тому числі осмотичною при гіперглікемії), особливостями інфузійної терапії та фазністю перебігу захворювання на момент забору крові?

2. Чи проводилась у Вашому дослідженні стандартизація часу визначення гематокриту (при госпіталізації, у розпалі захворювання чи в термінальній фазі), а також корекція на супутні фактори – рівень глікемії, обсяг інфузійної терапії, показники запалення – які могли б суттєво впливати на інтерпретацію цих результатів?

3. Чи вивчався у Вашому дослідженні вплив окремих груп цукрознижувальних препаратів – зокрема метформіну, інсулінотерапії, інгібіторів SGLT2 або препаратів сульфонілсечовини – на характер печінкових змін та лабораторні показники у пацієнтів із COVID-19?

4. Чи проводився аналіз можливого модифікуючого ефекту антидіабетичної терапії на вираженість цитолітичного синдрому, холестатичних змін або мікроциркуляторних порушень, з огляду на відомі плейотропні, протизапальні та ендотеліопротективні властивості окремих цукрознижувальних засобів?

5. Які морфологічні ознаки активації клітин Купфера були виявлені?

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Лаб'як Ірині Геннадіївні ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 20.601.144

Оксана ЖУРАКІВСЬКА